

RUDNIK ŽIVEGA SREBRA IDRİJA, d.o.o. – v likvidaciji

SRRES Idrija 2011

36. srečanje rudarskih reševalnih enot Slovenije

SPOROČILO ZA JAVNOST

**RUDNIK ŽIVEGA SREBRA IDRİJA
ORGANIZATOR
36. SREČANJA RUDARSKIH REŠEVALNIH ENOT SLOVENIJE
»SRRES Idrija 2011«**

13. in 14. oktober 2011

13. in 14. oktobra 2011 bo v Idriji potekalo 36. srečanje rudarskih reševalnih enot Slovenije v organizaciji Rudnika živega srebra Idrija, d.o.o. – v likvidaciji. Srečanje rudarskih reševalnih enot Slovenije poteka vsako leto v organizaciji enega izmed podjetji z rudarsko dejavnostjo – podzemnim pridobivanjem mineralne surovine. Srečanja se udeležijo zaposleni in nadzorno-tehnično osebje rudarskih podjetij, ki so zadolženi za varnost in zdravje ter akcije reševanja. Rudnik Idrija je zadnje srečanje pripravil leta 1998, ko so srečanja rudarskih strokovnjakov in reševalcev potekala v dokaj večjem obsegu. V okviru tekmovanj ekip reševalcev rudnikov Velenje, Trbovlje-Hrastnik, Zagorje, Mežica, Kanižarica, Senovo in hrvaškega Labina, so bila poleg skupne reševalne vaje organizirana tudi tekmovanja ekip v nameščanju izolacijskih dihalnih aparatov, malem nogometu, košarki, balinanju ter drugih družabnih športih. Na zadnjem srečanju v Idriji smo beležili preko 400 udeležencev. S pričetkom zapiranja rudnikov koncem 90-ih let so se srečanja omejila na strokovni posvet in skupno reševalno vajo jamskih reševalcev.

RUDNIK ŽIVEGA SREBRA IDRİJA, D.O.O. – V LIKVIDACIJI

Po več kot 500 letih proizvodnje živega srebra in več kot desetletju zapiranja Rudnika Idrija so se jamska zapiralna dela oktobra 2009 zaključila, kar je bil vzrok, da je Vlada RS v vlogi skupščine družbe dne 24.12.2009 sprejela Sklep o začetku postopka likvidacije družbe Rudnik živega srebra Idrija, d.o.o. (sklep Vlade RS št. 47701-16/2009/6 z dne 24.12.2009). Zaradi zapletene geološke zgradbe in dejstva da del rudnika leži neposredno pod mestom Idrija, rudnik ne bo potopljen v celoti. Del rudišča nad IV. obzorjem bo potrebno stalno odvodnjavati in vzdrževati. Ker se vplivi na okolje še niso stabilizirali, bo potrebno nadaljevati tudi z izvajanjem potrebnih meritev. Dejavnost vzdrževanja nezalitega dela jame in monitoring bo po likvidaciji družbe prenesen na javni zavod, ki bo zadolžen tudi za izvajanje varstva naravne dediščine, ki jo nedvomno predstavlja idrijsko živosrebrovo rudišče in varstvo kulturne dediščine vezane na dolgoletno rudarjenje v Idriji. Z likvidacijo Rudnika Idrija se poslavljamo od rudarjenja v Idriji, ostaja pa neprecenljiva tehnična dediščina in predvsem zavest v prebivalcih Idrije in celotne države, o univerzalnih vrednotah le-te (UNESCO nominacija).

STROKOVNI POSVET »RUDARSTVO – VARNOST«, 13.10.2011 (Grad Gewerkenegg)

Namen strokovnega posveta »RUDARSTVO – VARNOST« je strokovno izobraževanje nadzorno-tehničnega kadra rudarskih podjetij in vseh, ki v okviru svojih aktivnosti izvajajo rudarsko dejavnost, pravno ureditvijo varnosti na področju rudarstva, seznanitev s potencialnimi nevarnostmi, ki ogrožajo posamezne rudarske družbe in dosežki na področju varnosti v rudnikih s podzemnim pridobivanjem mineralne surovine. Predavatelji bodo na posvetu predstavili aktualna dogajanja na področju energetike, položajem Rudnika Idrija v času likvidacijskega postopka, varnostjo in zdravjem pri izvajanju rudarskih del, predstavljen bo zgodovinski pregled nesreč v idrijskem rudniku, najnovejši dosežki pri opreми, nadzoru in alarmiranju v primerih povišanih koncentracijah plinov v premogovniku, varovalni opreми na plinskih vrtinah, uporabi geotermije za ogrevanje rudniških objektov ter izobraževanje jamskih reševalcev za nudenje prve pomoči. Posvet bo potekal v dopoldanskem času od 9.00 do 12.30 ure.

REŠEVALNA VAJA »SRRES Idrija 2011- VAJA Potres«, 14.10.2011 (Rudnik živega srebra Idrija, Jašek Borba, Antonijev rov)

Namen reševalne vaje enot rudarskih reševalcev je preverjanje praktične usposobljenosti reševalcev in koordinacije različnih skupin reševalcev v reševalni akciji ter nudenje prve pomoči ponesrečencem pri določenem izrednem in nevarnem dogodku.

V okviru srečanja rudarskih reševalnih enot bo v Rudniku Idrija ob 10.00 uri potekala reševalna vaja, na kateri bo v praksi preverjena usposobljenost in koordinacija različnih skupin reševalcev.

Predpostavka vaje:

Leta 1511, dne 26. marca, v sredo ob treh popoldne, ob merkurjevi uri, v znaku rib 7 stopinj, četrtega dne pred začetkom aprila, je nastal strašno močan potres, ki je stresel trikrat, kar je trajalo eno uro, in nato se je ponavljal dnevno po eno uro podnevi in ponoči. V petek ob dveh popoldan je bil zopet močan potres. Tresenje je bilo tako močno, da se je porušila cerkev ljubljanskega križniškega reda in mnoge druge hiše. Ponovno je bil na vigilijo Velike noči po venerini uri, oziroma po dvanajsti uri močan potres.... (latinski zapis neznanega avtorja na zadnji strani »Sacre Biblije« o potresu marca 1511).

Na dan 26. Marca leta 1511, dan po prazniku Marijinega oznanjenja se je zgodil zelo velik potres, tako da so se mnoge zgradbe in cerkve poškodovale in porušile. Istega dne kot na Kranjskem je bil strašen potres tudi na Koroškem in Štajerskem. Sledili so mu še številčni sunki, a ne tako veliki kot je bil prvega tega dne in so trajali skoraj leto dni. Potres je bil tako presenetljiv in velik, da so se zaradi njega mnogi učeni možje čudili. Zapis stiškega meniha o potresu 26. marca 1511 na zadnji strani notranje platnice knjige »Suma Angelica« (rokopis hrani Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana).

V letošnjem letu obeležujemo 500-letnico katastrofalnega potresa, ki je 26. marca 1511 prizadel tudi Slovenske kraje in Idrijo. Zgodovinski zapisi, da so siloviti potresni sunki močno prizadeli takratne idrijske rudniške naprave in rudarsko naselje (J. Kavčič, 2011). Rudnik živega srebra v Idriji ni vzdržal, saj je bilo v njem uničeno vse, kar je bilo zgrajenega pod površino (R. Vidrih, 2009). Popotresni sunki so se vrstili še tekom celega leta. 500- letnico največjega potresa na Slovenskem smo 26. marca 2011 že obeležili v Idriji s strokovnim posvetom , zgodovinsko-naravoslovno razstavo »Anno Domini 1511«

in reševalno vajo »Potres Idrija 2011«. 25. septembra letos pa je prikazna reševalna vaja »Potres 2011« potekala tudi v Tolminu, ki je bila organizirana z namenom, da se preveri vodenje ter operativno delovanje in sodelovanje sil za zaščito, reševanje in pomoč pri reševanju ob nesreči na območju mesta Tolmin.

14. oktobra 2011 bo, s pričetkom ob 10.00 uri, v Rudniku živega srebra Idrija potekala reševalna vaja »SRRES Idrija 2011 – VAJA Potres«, zadnja od reševalnih vaj z namenom obeležitve potresa leta 1511. V vaji bodo sodelovale ekipe rudarskih reševalnih služb rudnikov Slovenije (pet članska ekipa RŽS Idrija, dve petčlanski ekipi Premogovnika Velenje, dve petčlanski ekipi Rudnika Trbovlje-Hrastnik, petčlanska Nafta-Geoterm Lendava, Inšpektorat RS za energetiko in rudarstvo (IRSER), Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje (URSZR), ZD Idrija, PGD Idrija in Policijska postaja Idrija.

Predpostavka vaje je, da je zaradi močnega potresa prišlo v jami in muzejskem delu jame Rudnika Idrija do porušitev nepodgrajenih jamskih prog, izpada električne energije v muzejskem delu jame in izpada obratovanja glavnega ventilatorja. Zaradi zruškov v jami v območju skrilavcev obstaja možnost pojava metana, zaradi neobratovanja ventilatorja pa pojav ogljikovega dioksida in pomanjkanja kisika. V jami so na III. obzorju ogroženi nadzornik pri pregledu pohodnih poti in nadzoru delovišč, ter dva rudarja – tesarja. V muzejskem delu jame je ogrožena skupina obiskovalcev. Vaja poteka skladno s Sklepom in Načrtom za izvedbo vaje »SRRES Idrija 2011 – VAJA Potres«

Potek vaje:

1. Formiranje štaba reševanja RŽS Idrija skladno z Načrtom obrambe in reševanja,
2. Obveščanje ReCO na 112,
3. Sklic reševalnih enot rudnikov Slovenije,
4. Ekipa jamskih reševalcev Rudnika Idrija z izolacijskimi dihalnimi aparati vodijo in pomagajo ostalim ekipam jamskih reševalcev,
5. Reševalni ekipi Premogovnik Velenje 1 in Rudnik Trbovlje-Hrastnik 1 s polno opremo in z uporabo izolacijskih dihalnih aparatov, v muzejskem delu jame rešujeta dva huje in dva lažje poškodovana obiskovalca,
6. Reševalne ekipe Premogovnik Velenje 1 in Rudnik Trbovlje-Hrastnik 1 s polno opremo in z uporabo izolacijskih dihalnih aparatov, v jami na III. obzorju rešujejo tri huje poškodovane rudarje,
7. Enota Policijske postaje Idrija nadzira in usmerja promet pri prevozu ponesrečencev,
8. Enota prostovoljnega gasilskega društva organizira prevoz ponesrečencev iz Antonijevega rova do sprejemnega mesta na jaška Borba,
9. Ekipa ZD Idrija (NMP) prevzame ponesrečence v nadaljnjo oskrbo.

Predviden zaključek vaje je ob 12.00 uri z zborom vseh ekip in kratko analizo vaje. Poročilo in strokovna analiza vaje bo izdelana po vaji.

Srečno!

Pripravila:
Tatjana Dizdarevič, univ.dipl.inž.rud.
l.r.